

УДК 658.8:624.1

ОБЛІПИХА. МАРКЕТИНГОВІ ПЕРСПЕКТИВИ ВИРОЩУВАННЯ

Бріцин А.О., 11МБМК

Арестенко Т.В., к.е.н., доцент

Таврійський державний агротехнологічний університет

Натуральна продукція сьогодні все більше цінується на міжнародному ринку. Зростає попит на ягоди та лікарські рослини. Україна має прекрасні умови для вирощування і того і іншого, та може зайняти провідні позиції по їх виробництву. Агрокультури, які зовсім недавно вважалися нішевыми, сьогодні здатні приносити істотний дохід.

Як повідомляють експерти Pro–Consulting, до таких культур належить обліпіха, яка є ягодою і одночасно лікарською рослиною. Вона використовується як в свіжому вигляді, так і в якості сировини для отримання обліпихової олії, різних настоянок і добавок в косметичні засоби. За останні 5 років світовий ринок обліпіхи виріс на 40% і досяг \$ 18 млрд. З них \$ 1 млрд припадає на саму ягоду і \$ 17 млрд – на продукти її переробки.

Зберігання. Особливості обліпіхи – інтенсивне виділення етилену в клітинах плодів після збору врожаю. Цей рослинний гормон призводить до швидкого перезрівання клітин м'якоті, і вона швидко псується.

Основа кожного методу зберігання – запобігання розвитку мікроорганізмів, які в сукупності з природними ферментами плодів призводять до швидкого псування продукту.

На холоді – цей метод зберігання важливий при відсутності часу на ґрунтовну переробку обліпіхи. Для цього плоди поміщають в холодильник або льох при температурі 0 ° С–5 ° С.

Терміни зберігання збільшаться, якщо продукт помістити в герметичні поліетиленові пакети. У такій упаковці в результаті дихання

плодів утворюється велика концентрація вуглекислого газу, який витісняє кисень.

Надійний спосіб зберігання обліпихи – заморожування. Основа цього методу – швидке вплив на плоди низькою температурою, яка сприяє загибелі мікроорганізмів, що руйнують плоди.

Коли плоди заморожуються повільно, в м'якоті утворюється кристали льоду, які при розморожуванні призводять до розриву оболонки і витікання соку.

При швидкому заморожуванні лід в м'якоті утворюється в незначних кількостях, що дозволяє зберегти консистенцію плодів в кращому вигляді.

При сушінні плоди обліпихи зберігають найбільшу кількість корисних речовин.

Правильно висушена обліпиха – плоди, які зберегли натуральний колір, зі зморшкуватою поверхнею, пружні і не ламкі. Вони не утворюють грудки і не фарбують руки.

Ідеальні для зберігання висушеної обліпихи – ємності з темного скла із щільними пробками або полотняні мішки. Їх потрібно помістити в сухе, прохолодне і провітрюване приміщення. [3]

Транспортування. Щоб транспортувати плоди обліпихи відразу після збору, густо вкриті ними пагони краще зрізати цілком (але не більше 8–10 см), а потім складати один на інший в дерев'яні ящики. Так обліпиха довше залишиться свіжою і цілої порівняно з ягодами, які перевозять і зберігають розсипом.

Перевозять плоди обліпихи в невеликих ємностях, тонким шаром – так вони менше травмуються і можуть витримати великі відстані. Якщо ж ділянка з рослинами знаходиться недалеко від пункту призначення, то перевозити їх можна в більш об'ємною тарі – у скриньках по 3–4 кг.

Обліпиху на гілках можна без шкоди довше зберігати і транспортувати на великі відстані.

Закупівельниками обліпихи можуть бути:

- роздрібні покупці на ринку (за умови комбінування з іншими видами збуту);
- оптові або роздрібні продавці (але вже за ціною нижче ринкової);
- кондитерські або пекарні;
- супермаркети або інші магазини;
- ресторани і кафе;
- виробники йогуртів, фруктових соків, джемів, сиропів;
- виробники натуральної косметики. [2]

Популярність на плодово–ягідні культури змінюється щороку. Наприклад, в 2016 році висаджували плантації лохини. Вишневі сади закладали в 2017. Зі зміною учасників ринку (Росія закрила свій експорт), українські фермери повинні уважно відслідковувати попит, так як споживач, особливо європейський, дуже вимогливий.

Дуже люблять обліпиху в Сінгапурі, Японії і Південної Кореї. За 5 років продажу обліпихи збільшилися на 40%. Фахівці оцінюють світовий ринок обробленої обліпихи у 17 млрд. доларів.

За даними Євростат на 2016 рік, Україна входить у список провідних країн з постачання заморожених ягід в країни ЄС, що свідчить про подальший потенціал розвитку цього сектора в економіки нашої країни.

Варто зауважити, що ця культура має постійний попит. За заморожену ягоду також пропонують гарну експортну ціну, яка покриває всі витрати. А з розширенням застосування обліпихи в харчуванні (напої, соуси) дозволить працювати і з ресторанним бізнесом і продуктовим рітейлом. [1]

Використана література

1. Бізнес-план проекту з вирощування обліпихи [Електронний ресурс] // Pro-Consulting. – 2018. – Режим доступу до ресурсу: <http://docplayer.ru/79156033-Proekta-po-vyrashchivaniyu-oblepихi.html>.
2. Обліпиха (лат. Nurrorphae) - як збирати, заготовляти і використовувати в лікувальних цілях [Електронний ресурс]. – 2019. –

Режим доступа до ресурсу: <https://makemone.ru/plitka/oblepiha-lathupporhae-kak-sobirat-zagotavlivat-i-ispolzovat-v.html>.

3. Як зберігати і переробляти обліпиху в домашніх умовах [Електронний ресурс] // Про ферму – Режим доступа до ресурсу: <http://profermu.com/sad/kustarniki/oblepiha/kak-hranit-oblepihu.html>.

4. Леонова А. А. Теоретические особенности становления и развития маркетинга / А. А. Леонова, Р. И. Олексенко // Новый университет. Серия: Экономика и право. – 2013. – №. 12. – С. 135-137